

ธิดารัตน์ ศรีจรูญ 2552: ผลกระทบของราคาน้ำมันที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อและการลงทุนภาคเอกชน
 ปริญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณี ปัญญสวัสดิ์สุทธิ์, ศ.ด. 238 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างระบบราคาน้ำมัน สถานการณ์การใช้น้ำมันของประเทศไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์น้ำมัน รวมทั้งศึกษาทิศทางและขนาดของผลกระทบจากราคาน้ำมันที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อและการลงทุนของภาคเอกชนในประเทศไทย โดยอาศัยแนวคิดจากแบบจำลองดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจ สำหรับการศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้ข้อมูลทศนิยมของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 – 2550 และการวิเคราะห์เชิงปริมาณได้ใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2540 จนถึงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ.2549 และทำการวิเคราะห์ด้วยวิธี unit root, vector autoregressive (VAR), cointegration, impulse response function และ variance decomposition

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าประเทศไทยมีแนวโน้มการใช้น้ำมันดิบเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัว แต่การผลิตน้ำมันดิบในประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ จึงจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศในปริมาณที่สูงมาก ดังนั้นเมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มขึ้นก็ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศด้วยเช่นกัน โดยเมื่อพิจารณา cointegration พบว่าการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากเมื่อราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตก็จะสูงขึ้น ผู้ผลิตจึงปรับขึ้นราคาสินค้า ทำให้เงินเฟ้อสูงขึ้นด้วย ส่วนการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากรัฐบาลได้ตรึงราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี พ.ศ.2546 - 2548 ทำให้ผู้ผลิตสามารถลงทุนต่อไปได้ แม้ว่าราคาน้ำมันในตลาดโลกจะสูง สำหรับ impulse response function และ variance decomposition พบว่าในไตรมาสแรกอัตราเงินเฟ้อมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของราคาน้ำมันในทิศทางลบและตอบสนองค่อนข้างผันผวนในช่วงไตรมาสที่ 2-12 จากนั้นก็ค่อยๆ ปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติในระยะยาว โดยความแปรปรวนของอัตราเงินเฟ้อมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในสัดส่วนที่น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นๆ ส่วนการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของราคาน้ำมันในทิศทางลบในไตรมาสแรก จากนั้นก็มีการตอบสนองอย่างผันผวนในช่วงไตรมาสที่ 2-10 ก่อนจะตอบสนองในทิศทางบวกในไตรมาสที่ 11 เป็นต้นไปและปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติในระยะยาว โดยความแปรปรวนของการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในสัดส่วนที่น้อย เมื่อเทียบกับตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นๆ จากการศึกษาครั้งนี้แม้ว่าราคาน้ำมันจะส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อและการลงทุนภาคเอกชนในสัดส่วนที่ไม่มากนัก แต่อย่างไรก็ตามการศึกษานี้มีข้อจำกัดบางประการและราคาน้ำมันก็ถือเป็นต้นทุนการผลิตที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการ ดังนั้นทางการก็ควรให้ความสำคัญกับราคาน้ำมันควบคู่ไปกับตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นๆ ด้วย เพื่อช่วยให้ภาครัฐสามารถวางแผนนโยบายในการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม

Tidarat Sricharoon 2009: The Impacts of Oil Price on Inflation and Private Investment.

Master of Economics, Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor:

Assistant Professor Arunee Punyasavatsut, Ph.D. 238 pages.

The purposes of this research are: to study the structure of domestic oil price and the situation of domestic oil consumption; to propose the solutions of oil crisis; and to study the directions and the impacts of world oil price shock on domestic inflation and private investment using an equilibrium economic model. The methods of the study are: descriptive analysis using secondary data from 1997 to 2007; and quantitative analysis using quarterly time-series data from the first quarter of 1997 to the last quarter of 2006. The quantitative analysis includes the unit root test, vector autoregressive (VAR), cointegration, impulse response function, and variance decomposition.

The study found that Thai oil consumption increased continuously. Due to the country economic expansion, domestic oil production was not enough for oil consumption. So, the country imported a large amount of oil from foreign countries. So, the domestic oil price was affected by the higher world oil price. The results of the cointegration method indicated that the change in oil price affected inflation rate, with positive relationship. The higher world oil price caused higher cost of production. Then, the domestic producers increased commodity prices. This led to higher inflation rate. While the change in oil price affected real private investment, with positive relationship. Because the government implemented the fixed domestic-oil-price policy, especially during 2003-2005. So, the producers could invest, even if world oil price was higher. In case of impulse response function and variance decomposition, the results indicated that inflation rate respond to oil price shock in negative direction, in the first quarter. And then, inflation rate respond uncertainly in the 2nd -12th quarter. After that, it adjusted to equilibrium in the long run. But oil price shock influenced variance of inflation rate least when it was compared to other variables. While real private investment respond to oil price shock in negative direction, in the first quarter. Then, real private investment respond uncertainly in the 2nd -10th quarter and it respond in positive direction since the 11th quarter. After that it adjusted to equilibrium in the long run. Oil price shock influenced variance of real private investment less than other variables. According to this study, the oil price had less impact on inflation rate and real private investment but the study had some limitations and oil price is the important cost of production. So, the government should consider appropriate policy for oil-price management associated with other economic variables.